

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/๘๕๕๘๘

พศจิกายน ๒๕๕๙

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 11237
วันที่ 29 พ.ย. 2559
เวลา 10.08 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง แจ้งเรื่องการสถาปนาแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้แล้วตามกฎหมายเถียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์
พระพุทธศักราช ๒๕๖๗

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่มีประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙
และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสวรรคต ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ นั้น
ถือว่าเป็นกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลง และจำเป็นต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการสืบราชสมบัติต่อไปเพื่อให้เป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้ชะลอการดำเนินการเกี่ยวกับขั้นตอนดังกล่าวในส่วนของรัฐบาลไว้
ก่อนเพื่อสนองพระราชดำริในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารที่ว่า ยังไม่สมควรดำเนินการใดที่
แสดงถึงการมีพระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่ในระหว่างที่ประชาชนอยู่ในภาวะทุกข์โศกและยากจะทำใจ พระองค์
เองก็ทรงขอเวลาร่วมทุกข์และทำใจเช่นเดียวกับประชาชนจนกว่าการพระราชพิธีพระบรมศพจะผ่านพ้นไประยะหนึ่ง
ซึ่งมีพระราชดำริว่าเมื่อการบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานผ่านพ้นจนถึงปัญญาสมวาร (ครบ ๕๐ วัน) คือวันที่
๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ แล้ว จึงค่อยพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งในระหว่างเวลานั้น รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มี
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อนอยู่แล้ว จึงไม่น่าจะมีข้อขัดข้องใด ๆ ในราชการ
บ้านเมือง

บัดนี้ การพระราชพิธีพระบรมศพได้ล่วงเลยเวลาบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน จนเข้าเขต
ปัญญาสมวาร (๕๐ วัน) ทั้งประชาชนก็มีโอกาสเข้าถวายบังคมพระบรมศพแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ตุลาคม ถึงบัดนี้
ประมาณ ๑ เดือน มีจำนวนประมาณหนึ่งล้านคน รัฐบาลจึงนำความกราบบังคมทูลว่า นับเป็นกาลอันควร
ดำเนินการต่อไปเพื่อให้เป็นไปตามราชประเพณีและรัฐธรรมนูญ อันจะยังความปลื้มปิติและสร้างขวัญ กำลังใจแก่
พลสกนิกร ซึ่งทรงทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว

โดยที่การสืบราชสมบัติต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายเถียรบาล
ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๕๖๗ ซึ่งมาตรา ๒ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒
ว่าด้วยพระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาใช้บังคับโดยถือว่าเป็น
ส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนั้น การสืบราชสมบัติจึงต้องเป็นไปตามความในหมวด ๒
พระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวบัญญัติว่า

"ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้ตามกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ และให้ประธานรัฐสภาเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อรับทราบ และให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์พระรัชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ"

คณะรัฐมนตรีจึงขอแจ้งมาเพื่อทราบว่า เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีสถาปนาเฉลิมพระนามาภิไธย สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณฯ เป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ท่ามกลางมหาสมาคม ประกอบด้วย พระบรมวงศานุวงศ์ คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูต ข้าราชการ ทหาร พลเรือน และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อมาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ตรัสถวายสัตย์ปฏิญาณสาบานในการพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดารามด้วยแล้ว

ประกาศพระบรมราชโองการสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร ตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๕ เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๒๐๐ มีความตอนหนึ่งว่า

"ก็โดยราชনীติอันมีมาในแผ่นดินนั้น เมื่อสมเด็จพระบรมราชโอรสซึ่งจะทรงรับรัชทายาทสืบราชสันตติวงศ์ทรงพระเจริญวัยสมควรแล้ว ย่อมโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฉลิมพระอิสริยยศ ตั้งแต่งตั้งไว้ในตำแหน่ง สมเด็จพระยุพราชมกุฎราชกุมาร ในกาลปัจจุบันนี้ประชาชนทั้งหลายตลอดถึง ชาวต่างประเทศทั่วไปในโลกล้วนพากันนิยมยกย่องว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณทรงอยู่ในฐานะที่จะรับราชสมบัติปกครองราชอาณาจักรสืบสนองพระองค์ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์นั้นเล่าก็ทรงพระเจริญพระชนมายุบรรลุนิติภาวะ ทรงพระวิริยภาพและพระสติปัญญาสามารถที่จะรับภาระของแผ่นดินตามพระอิสริยยศศักดิ์ได้ ถึงสมัยที่จะสถาปนาเป็นองค์รัชทายาท ควรทรงอนุวัตรให้เป็นไปตามธรรมเนียม และขัตติยราชประเพณี ตามความเห็นชอบเห็นดีของมหาชน และผู้บริหารประเทศทุกฝ่ายเฉลิมพระเกียรติยศขึ้นให้สมบูรณ์ตามตำแหน่งทุกประการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนา สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณขึ้นเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร"

อนึ่ง ตามกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ มาตรา ๔ (๑) บัญญัติว่า "พระรัชทายาท" คือ เจ้านายเชื้อพระบรมวงศ์ พระองค์ที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สมมุติขึ้น เพื่อเป็นผู้ทรงสืบราชสันตติวงศ์สนองพระองค์ต่อไป และ มาตรา ๔ (๒) บัญญัติว่า "สมเด็จพระยุพราช" คือ พระรัชทายาทที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาขึ้นเป็นตำแหน่งสมเด็จพระยุพราช โดยพระราชทานยุพราชภิเษกหรือโดยพิธีอย่างอื่นสุดแท้แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ตำแหน่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมารที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
 ในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๕ นั้น เป็นตำแหน่งเดียวกับที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิรมหิศ เป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
 สยามมกุฎราชกุมาร พระองค์แรกของไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๙ และสถาปนาสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหา
 วชิราวุธ เป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร พระองค์ที่สอง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๗ ซึ่งต่อมา สมเด็จพระ
 พระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงรับราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 รัชกาลที่ ๖ ต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ ตำแหน่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร จึงเป็น
 ตำแหน่งพระรัชทายาท ตามกฎมณเฑียรบาลดังกล่าว และตามที่รัฐธรรมนูญระบุถึง

ดังนั้น เมื่อได้พิจารณาตามประวัติศาสตร์ ข้อกฎหมาย ประกาศพระบรมราชโองการสถาปนา
 และโบราณราชพิธีประเพณีแล้ว โดยเฉพาะข้อกฎหมายที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญบรรดาที่มีมาทุกฉบับนับแต่
 พ.ศ. ๒๕๓๔ จนกระทั่งถึงร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ได้รับการเห็นชอบในการออกเสียงประชามติ เห็นได้ว่าล้วน
 แต่วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการสืบราชสันตติวงศ์ไว้เป็นแบบแผนเดียวกัน

คณะรัฐมนตรีจึงแจ้งมายังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติในฐานะประธานรัฐสภาเพื่อทราบว่
 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเป็นพระรัชทายาทที่
 พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งไว้แล้ว ตามความในมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 พุทธศักราช ๒๕๕๐ และทรงสถิตอยู่ในที่พระรัชทายาทสืบมาจนถึงปัจจุบัน

จึงกราบเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 วันที่ ๒๐๑๔ / ๕๗ วันที่ ๒๗ / ๒๕๕๗
 เวลา ๑๐.๒๓ ถึง ๑๖.๐๐
 สำนักการประสาน